

(reportáž z oslavy šedesátých narozenin Pavla Žalmana Lohonky v Divadle ABC v Praze)

Dne 20. března 1946 se na jihu Čech narodil chlapec. V ten den se jich na stejném místě narodilo jistě více. Této krajině se v literatuře často říká Země zamyšlená a někteří lidé si onu vlastnost nesou v sobě celým svým životem. Chlapec jménem **Pavel Lohoňka**, jemuž později v příjmení upřeli háček a na trampu dali jméno

Žalman

, takovým je. V jeho přezdívce je obsaženo slovo "žal", smutek. Pavel Lohonka má v sobě smutek jihočeských blat, ale zároveň i jejich zemitost.

Pavlova první slavná kapela nesla název **Minnesengři**. Tito budějovičtí bardi od roku 1969 nejezdili po hradech, ale po festivalech. První a hlavní cena Porty v roce 1969 jim po právu patřila. Jména Žalman, Pavel Pokorný, Ivan Pokorný, Ivan Zícha, Lída Pouzarová, Honza Borkovec a Zdeněk Rupert v tu chvíli znala celá folková republika.

Jestliže Jaroslav Hutka odkryl ryzí tvář moravské lidové písně, podařilo se Žalmanovi odkrýt totéž na jihu Čech. První LP **Nezacházej slunce** z roku 1977, obsahující vedle *Časně ráno mrholí* (G. Lightfoot) i jiné převzaté písně, obsahovala na druhé straně právě ony nádherné jihočeské lidové, z nichž se titulní stala neoficiální hymnou Českých Budějovic a celých Jižních Čech.

V roce 1985 Žalman od Minnesengerů odešel. Ještě předtím se však v roce 1982, bez zakládací listiny, sešel Žalman s kudrnatým automechanikem Tondou Hlaváčem a blond studentkou Pedagogické fakulty Pavlínou Jíšovou. Toto uskupení

Žalman a spol. v současné sestavě

foto: Tomáš Pohl ©

od názvem Sdružení vystoupilo na Portě v roce 1982 a došlo k vytvoření názvu, který dodnes platí - **Žalman a spol.**

Žalmanova šedesátka v "Ábícku"

Napsal uživatel Tomáš Pohl a Lukáš Vořech Pokorný
Pondělí, 10 Duben 2006 04:00

Trojice nezůstala osamocena a v roce 1988 se k ní přidali dva skvělí muzikanti - Jarda Matěj Matějů z Nezmarů a multiinstrumentalista Vojta Zícha. V roce 1990 uskupení až na Žalmana a Vojtu Zíchu přestalo existovat. V témže roce vznikl nový Žalman a spol. s vynikající zpěvačkou Lenkou Slabou, Jardou Matějů basistou Jardou Kovářem. Pavlíně Jíšové se v roce 1990 narodila Adélka a po návratu z mateřské dovolené si jí ujali Nezmaři. V roce 1994 nahradil Jardu Kováře (dnes Pražský hradčanský orchestr) Petr Novotný. V roce 1995 nahradila Lenku Slabou Míša Krmíčková (dnes Hálková). V roce 1997 dochází k dalšímu rozpuštění kapely a jejímu znovuzaložení. Kapelu od té doby tvoří vedle Žalmana a Petra Novotného, Honza Brož s Jindřiškou, dříve Petrakovou, později Brožovou.

Bylo by možné počítat a jmenovat desky a pocty kapele, včetně Zlatých klíčů. U všech úspěchů, ale i hledání, byl a je spiritus agens Pavel Žalman Lohonka. S chlapeckou fyziognomií, trochu posmutnělým úsměvem a písněmi, které se zpívají a budou zpívat u táboráků ještě za sto let, protože už dávno zlidověly.

V neděli 19. března 2006 se v předvečer Pavlových šedesátin konala první z řady oslav. Místem konání bylo divadlo ABC, které do jejich nucené emigrace patřilo kusu dějin českého divadla a hudby - Jiřímu Voskovci, Janu Werichovi a geniálnímu skladateli Jaroslavu Ježkovi.

Ten den se konala dvě představení. První po patnácté hodině a druhé po dvacáté. Koncepce byla prostá. Stejně jako jsme v úvodu článku prošli Žalmanovo curriculum vitae, tak i samotný koncert byl procházkou historií Spolu. V první části hrála současná sestava, ale jen s lehkým přizvučením na dva mikrofony, prý to měla být vzpomínka na ranné počátky hraní v šedesátých letech. Právě v tomto bloku zazněla slavná lidová píseň *Nezacházej slunce*.

V dalším bloku se objevilo trio, které Spol udělalo Spolem, a které jako autorské trio už asi nic nepřekoná. **Žalman - Hlaváč - Jíšová** se opřeli do hlasů i nástrojů s takovou vervou, až to bralo dech. Nechyběl ani starý dobrý *Cadillac*, nebo *Prá zdný schránky*.

Po přestávce přišel čas na současný zvuk aktuálního Spolu. Kromě již dnes trampských klasik, jako je *Jantarová země*, zazněla i jedna novinka. Na irskou lidovou píseň *The Foggy Dew* napsal

Honza Brož

svůj text. Píseň se nese ve velmi volném tempu a s mírně popovým aranžmá, ve kterém nic

Žalmanova šedesátka v "Ábícku"

Napsal uživatel Tomáš Pohl a Lukáš Vořech Pokorný
Pondělí, 10 Duben 2006 04:00

nevyniká, ale přitom zároveň nic nechybí. Tedy až na melodické flétnové sólo, které ve svém zpracování této skladby má kapela Toman a lesní panna (píseň Martin s Haničkou). I když celkové pojetí vyzní u Spolu jistě profesionálněji, verze od Tomanů je přece jen o fous chytlavější a příběhem i jasnější.

Koncert ukázal jasně kontrast mezi původním složením Žalmanova doprovodu a dnešní sestavou. Zatímco první sestava působila osobnostně jednotná a stylově mnohem výraznější, myslím si, že je mnohem těžší si splést Žalmanovu píseň

Žalman v obležení dam na "afterparty"

foto: Tomáš Pohl ©

zpívanou s Jíšovou a Hlaváčem s některou z písní Nezmarů. Druhá sestava mi naopak dokonale splývá s kapelou Devítka, z níž přišli manželé Brožovi do Spolu. Je to dáno naprostým stažením divákovy pozornosti od Žalmana k Honzovi a Jindřišce. V závěru koncertu se kvarteto rozrostlo o již jednou zmíněné bývalé členy Spolu a za bicí si sedl **Jan Kirchner** (Eagles and Horses) a spolu udeřili do diváků další vlnou energie v rytmu, který by mne jen těžko uspal, byť se hrála ukolébavka

Ho, ho Watanay

, nebo

Rána v trávě

. Z ráje nás vyhnali za pomoci posledního hrajícího člena týmu a producenta oslav -

Josefa "Pepsona" Snětivého

, který se účastnil i poslední písně - slavné

Písně malých pěšáků

s démonickým závěrečným sólem vyhraným Honzovými prsty ze strun elektrické kytary. Pak už přišel jen obrovský potlesk a přídavek - píseň

Až mě bude

, která je zatím na CD připojené ke knize

Ráno bylo stejné

od Žalmanova životopisce Honzy Hlaváče..

Ale nesmím zapomenout ani na pozvané hosty, kteří Žalmanovi popřáli svou písní. Přišel **Wabi Daněk**

,
František Nedvěd

Žalmanova šedesátka v "Ábícku"

Napsal uživatel Tomáš Pohl a Lukáš Vořech Pokorný
Pondělí, 10 Duben 2006 04:00

a dávný recitátor poezie pod nebeskou klenbou a před tisíci návštěvníků Porty -

Mirek Kovářik

. Mladší z obou autorů reportáže tvrdí, že lepšího v oboru recitace básní zatím neviděl a neslyšel. Zazněla nádherná báseň Václava Hraběte

Blues pro V.M.

Závěrečným potleskem a přídavkem večer přece jen neskončil. Tomáš Pohl měl to štěstí, že jako služebně i věkově starší byl pozván na jam odehrávající se v malém baru u herecké šatny.

Wabi Daněk po krátkém vyjednávání vyndal kytaru a svěřil ji Radkovi Novákovi z Pout, který se celý večer s Pavlem Novákem z této pardubické kapely staral o technické zázemí, když zvučil Míra Hron. Radek společně s Pavlínou Jíšovou za doprovodu Ajky Troníčkové, Wabiho i dalších zazpívali nádhernou Claptonovu *Tears in Heaven*.

Čas utíkal, písničky i hráči se střídali. Pak byla půlnoc a zazněl sbor *Hodně štěstí, zdraví*, protože Žalman se stal skutečným šedesátníkem. Připíjelo se a kytary se chopil i nejvyšší český novinář a spisovatel Honza Hlaváč.

A najednou tu nebyl ten známý zadumaný kluk z Českých Budějovic, ale věčný kluk s velkým a spokojeným úsměvem. Vedle něj zářila jeho milá Dana, které při odchodu nestačila náruč na kytky.

A tak skončila jedna moc hezká oslava, o které jsme vám oba chtěli napsat pár slov.